

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Bibilia Yugaga Atĩa Ũgwati Wĩgiĩ Wega na Ũũru? — Icunjĩ ya 2 · Maandĩko ma KJV marĩ na Nambari cia Strong's

GĪCUNJĪ GIA 2 · WĪRUTO MWERŪ WAKĪTWO IGŪRŪ RĪA ŪRUTANO WA MŪTHINGI WA BIBILIA

Wega na Ũũru — Ūrutani wa Mũthingi wa Bibilia

KIAMBĪRĪRIA

Iguai. Ūhoru-inĩ wa maheeni ma tene mũno kũngĩ mothe, kwaheenaniro rungu rwa mũtĩ, na warĩ ūhoru wa ūhoru wa kũmenya. Nyoka ndaageririe mũtumia na kwaga kũmenya — aamũgeririe na kũmenya: mũgaatuĩka ta ngai, mũkamenya wega na ūũru. Na ūmenyo ūcio warĩ wa ma — Ngai we mwene aacoka akiuga thutha ūcio, mũndũ atuĩkĩte ta ūmwe witũ, kũmenya wega na ūũru — no mũndũ aaũnyiitire na guoko gwake mwene, thutha wa kiugo kĩa maheeni, atigĩte Ngai ūrĩa wiki ūrĩ mwega, na mũcaara wa ūguo warĩ gĩkuũ. Kuuma mũthenya ūcio, ariũ a Adamu makuuĩte ūmenyo mũritũ mũno kũrĩ o: oogĩ wa gwĩka ūũru, no gwĩka wega matirĩ na ūmenyo; ngoro ya maheeni gũkĩra indo ciothe, ĩrĩa mũthia-inĩ ĩtaga ūũru wega, na wega ūũru. No thikĩrĩria ūtaaro wothe wa Ngai. Ngai ūrĩa wahingire njĩra ya mũtĩ wa muoyo, ndaahingire kanua gake. Aaigire kiugo mbere ya mũndũ — rega ūũru, thuura wega; ehera harĩ ūũru, na wĩke wega — na aatũigĩrĩire irio nyũmũ, nĩgeetha na ūhũthĩri, meciiria maitũ mamenyerete kũmenya ūhoru ūyũ na ūrĩa ūngĩ. Na aatũmire Mũriũ wake, Kaana karĩa kaaregire ūũru na gagĩthuura wega na gatiigana kũhĩtia o na rĩmwe, karĩa gaathiiaga gekaga wega, na gagĩkuua ūũru mwĩrĩ-inĩ wako mwene igũrũ rĩa mũtĩ, nginya njĩra ĩrĩa yahingĩtwo igatuĩka nĩyahingĩrwo rĩngĩ: ūrĩa ūgaatoorania nĩ ngũmũhe kũrĩa kuuma mũtĩ-inĩ wa muoyo. Kuuma mũtĩ wa mbere nginya mũtĩ wa kũrigĩrĩria, ūyũ nĩguo ūhoru ūigĩtwo mbere yaku. Wĩthuthuurie.

ITHIRANGI ITATU CIA MAKĪRIA MONERO ŪRŪ:

1. Ūmenyo wa wega na ūũru woimĩte kũ, na nĩ kĩĩ waarehire igũrũ rĩa mũndũ mũthenya ūrĩa aawoyire?
2. Nĩ atĩa Ngai eetaga mũndũ eke igana rĩa ūũru na rĩa wega — na nĩ hoteka ngoro ya mũndũ kũhingia gwĩtwo kũu ĩrĩ yiki?

3. Njĩra cia kũigua-rĩ, nĩ irutwo wĩra atĩa nĩguo cimenye maũndũ mega na moru, na mũno ũhoro ũcio ũkĩrĩo nĩ atĩa mũthia-inĩ?

MSINGI ŪRĨA WARĪKĪTIE ĪGA — WEGA NA ŨŪKĪ

› MIHIRIGA IGIRI YA MITI MŪGŪNDA-INI --> MŪTĪ WA MUOYO + MŪTĪ WA ŪMENYO WA WEGA NA WOOGO (Genesis 2:9).

› MŪTĪ O WOTHE ŪRAHOTA KŪRĨA MATHĨĨNA MAKĪO NA WATHĨĨ + NA MŪTĪ WA ŪMENYO WA WEGA NA ŨŪRU NDŪKONA KŪRĨA (Genesis 2:16-17).

NYOKA OIGIRE, TIWAKUA-> MUNDU AKUUA UMENYO UTIGANANITE NA NGAI + GIKUU GIGATOONYA (Genesis 3:4-7; Aroma 5:12).

MATIYĪ NA ŪMENYO WAKWA --> ARĨA OGĨ KWĨKA ŨŪRU + GWĨKA WEGA MATIRĪ ŪMENYO (Jeremia 4:22).

ŨŪRŪ WA ARĨA METAGA ŨŪRŪ WĪGA, NA WĪGA ŨŪRŪ (Isaia 5:20).

KŪRĨA WOTHE ŪTHIKĪRĪRĪTIE AGAATŪŪRA NA ŪGITĪRE + AGAATŪŪRA AHOORERU ATIGĪRĪTWO NĨ GWĪTIGĪRA ŨŪRU (Thimo 1:33).

› MEMĪRIRIA ĪTAAGWO NĨ ŪNDŪ WA GŪĪTAO --> KWĪMENYA ŪNDŪ MWEGA NA MŪŪRU (Ahibirania 5:12-14).

Gĩcunjĩ gĩkĩ kĩa Kerĩ nĩkĩoimbũraga ma o ĩyo kuuma kũrĩ aira angĩ erũ.

CIUGO CIA KIRIIKI

“wega” — **G18 agathos** — Kwega kũrĩ ũhoro-inĩ waguo na wĩra waguo, gũkorwo na uumithio wega ũrĩa ũhootanaga na ũũru nĩ wega ũrĩa WĪKAGA wega (Romans 12:21; Acts 10:38)

“wega” — **G2570 kalos** — mwega — mwega, wa kwĩhokeka, wa gũkĩrĩrĩria wega ũrĩa marũmwo mahĩnjĩrĩrio moimenyagĩra na makarũmia biũ (Ahibirania 5:14; 1 Athesalonike 5:21)

“thũũku” — **G2556 kakos** — njuru, thũku, ĩtarĩ bata nayo mĩhianĩre yayo ũũru ũrĩa ũtagĩrĩrwo kũrũmĩrĩrwo (3 Johana 11) na ũtagĩrĩrwo kũgũtooria (Aroma 12:21)

“thũũku” — **G4190 poneros** — múthenya wa waganu, múúru — mundry úrutaga wĩra wa gwĩka ũũru ũũru ũrĩa wagĩrĩrwo nĩ gũthũũrwo (Aroma 12:9), na ũhoro-inĩ wotha wa kwĩnyihanyihania naguo (1 Athesalonike 5:22)

“Kũhoota” — **G3528 nikao** — gũtooria, gũtooma, kũhootana kiugo kĩa kĩmwe kĩrĩ thĩnĩ wa Aroma 12:21 na Kũguũrĩrio 2:7 — ũrĩa ũtooranaga nĩwe akaarĩa ma kuuma mũtĩ-wa-muoyo

“Mũtĩ” — **G3586 xylon** — mbaũ, mĩgũnda ya mbaũ, mũtĩ mũtĩ ũrĩa aakuĩrĩrwo mehia maitũ (1 Petero 2:24) na mũtĩ wa muoyo (Kũguũrĩrio 22:2) nĩ kiugo kĩmwe

“Kũheenererio” — **G1818 exapatao** — gũheenia biũ, gũtongoria mundry ũgeũke njĩra

Njoka ndarĩ hĩndĩ aagarũire njĩra yake — kũheenia meciiria makeherio kuuma kũrĩ kiugo kĩa Ngai kĩa ũhoro-inĩ wa ma (2 Akorinitho 11:3)

“**Mĩcaara**” — **G3800 opsonion** — mĩcaara ĩrĩhagwo, kĩheo kĩagĩrĩire
mũtaratara wa mũtĩ ũrĩa ũraheanĩtwo na ũteithũkanu: mũcaara wa mehia nĩ gĩkuũ (Aroma 6:23)

“**tama**” — **G1939 epithumia** — Merigo mũnene, wendo mũnene, thuti
mũrango ũmwe wa mũrango ĩtatũ ĩrĩa mũtĩ waahingũire mbere (1 Johana 2:16)

CIUGO CIA KIHEBERI

“**thũũku**” — **H7451 ra** — ũũru, ũthũku, thĩĩna, mĩnyamaro
Kiugo kĩmwe kĩa ũrutani mũũru na mũthenya mũũru — nuthu ya nduma ya ũmenyo wa mũtĩ (Genesis 2:9; Genesis 6:5)

“**wega**” — **H2896 towb** — mwega — ũrĩ mwega, ũkenagia, ũhoreri
ũhoro ũrĩa Ngai aarĩtie igũrũ rĩa wĩra wake wothe mbere ya mũndũ kuoya ũmenyo (Kĩambĩrĩria 1:31)

“**menya**” — **H3045 yada** — gũmenya, kũona, gũkũũrana
kũmenya ti mehia — kũmenya gũtiga Ngai nĩguo mehia (Genesis 3:5; Genesis 3:22)

“**Kũrega**” — **H3988 ma'as** — kũrega, kũregana, kũnyarara
Kiugo kĩa Ngai kīgũthingatanĩrio na ũũru (Isaiah 7:15)

“**thuura**” — **H977 bachar** — gũthuura, gũthuura, kũhaũrania
Kiugo kĩa Ngai kīyo kīgĩrĩrwo kũrĩa kwega (Isaia 7:15; Gũcookerithia 30:19)

“**sehema**” — **H5493 sur** — gũhinda mbaru, gũeheria
kũgũrũ kũnyitaga ũrĩa ngoro yonete — ehara harĩ ũũru (Thaburi 34:14; Thimo 3:7)

“**Kũheenererio**” — **H5377 nasha** — kũheenania, gũtongoria mũndũ atigane na njĩra ĩrĩa nginyanĩru
ũhoro wa mũtumia we mwene wa ũguũ wa mũndũ, na kanua gake mwene (Kĩambĩrĩria 3:13)

“**igua**” — **H8085 shama** — gũthikĩrĩria, kũigua, gũtaũkĩra
ngoro ya ũtaũku ĩrĩa Solomoni aahooire nĩ, thĩĩnĩ wa Kĩhibirania, ngoro ĩrĩa ĩthikagĩrĩria (1 Athamaki 3:9)

MUHURI WA KWAMBĨRĨRIA

Ahibirania 5:14 No irio iria nyũmũ nĩ cia andũ arĩa agima, arĩa nĩ ũndũ wa kũmenyera gũcihũthĩra kaingĩ, nĩmerutĩte gũkũũrana wega na ũũru. **[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G1253 diakrisis ■] [G1128 gymnazo ■] [G145 aistheterion ■] [G5046 teleios ■]**

IRIO NYŪMŪ → ARĨA MERUTĪTE GŪCIHŪTHĨRA KAINGĪ → GŪKŪŪRANA WEGA NA ŪŪRU.

(Meciiria makwa mwene — “kwĩmenyereria” nĩ gymnazo (G1128, kwĩmenyereria), kũrutwo o ta ũrĩa mũndũ arutagwo nĩ kũhinyũrĩria kwa ihinda iraaya, na “mecĩria ma kũmenya” nĩ aistheterion (G145, mecĩria ma kũmenya), icunjĩ iria ciamũkagĩra ũhoro. Ũhoti wa kũmenya ndũheanagwo kũrĩ arĩa aikaraga hatarĩ wĩra; ũkũraga na kũhũthĩrwo. Kaana kamenyaga ũrĩa mũrĩo kwĩgana na ũrĩa mũrũrũ; arĩa akũrũ mahoro-inĩ mothe mamenyaga ũrĩa mwega na ũrĩa mũũru — na mũrutani nĩ kiugo kĩa ũthingu (Ahibirania 5:13).)

I. MŪTĪ — ŪMENYO WA WEGA (H2896 TOWB) NA ŪŪRU (H7451 RA) WOYO ŪKĪAMŪRANIO NA NGAI

A. 2 Akorinitho 11:3 No ndĩ na guoya gũtigatuĩke atĩ mecĩria manyu no maturuurio mũtiganĩrie ũgima na ũtheru wa kwĩrutĩra Kristũ, o ta ũrĩa Hawa aaheenekire nĩ nyoka na wara wayo.

[G1818 exapatao ■]

NYOKA NĪAHENGERETIE EVA NA WOGO WAKE → MEECIRIA MOOGARO KUUMA WAMBĪ ŪRĨA ŪRĪ THIINĪ WA KRISTO.

(Meciiria makwa mwene — Paulo nĩacũthĩrĩrie na thutha mũgũnda-inĩ na akoona ũgwati o ũrĩa ũrathĩ na mbere gũruta wĩra. Mecĩria marĩa mataigũrũrĩtwo kuuma kiugo-inĩ gĩa Ngai kĩrĩa kĩagĩrĩire nĩ mecĩria mehaarĩrie kũheenererio rĩngĩ. Mũtĩ ũcio nĩwaheanaga ũmenyo, no muoroto wa nyoka wa ma warĩ wa kũina mũtumia ũcio kuuma harĩa haarĩ hahũthũ ha ũrĩa Ngai ooigĩte ma.)

B. Aroma 6:23 Nīgūkorwo mūcaara wa mehia nĩ gĩkuũ, no kīheo kīrĩa Ngai aheanaga nĩ muoyo wa tene na tene thĩnĩ wa Kristũ Jesũ Mwathani witũ. **[G3800 opsonion ■]**

NĪGŪKORWO MŪCAARA WA MEHIA NĪ GĪKUŨ → NO KĪHEO KĪRĪA NGAI AHEANAGA NĪ MUOYO WA TENE NA TENE THĪNĪ WA KRISTŪ JESŪ MWATHANI WITŪ.

(Mĩario yakwa nĩ mwene — mūkaana ūrĩa waheanirwo mūtĩ-inĩ ti ũgurio ūrĩa wathirire hamwe na Edeni. Paŭlũ nĩ oimbūruga watho ūcio na rĩtwa rĩaguo rĩgima: mūcaara wa mehia nĩ gĩkuũ. No mūhari o ūcio nĩ ũtigagĩria mūrango ūrĩa ũngĩ ũhingũre — kīheo kĩa tũhũ nĩ muoyo.)

C. 1 Johana 2:16 Nīgūkorwo ūndũ o wotho ūrĩ gũkũ thĩ, na nĩmo merirĩria ma mwĩrĩ, na merirĩria ma maitho make, na mwĩraho wa kīrĩa arĩ nakĩo na ūrĩa ekaga: maũndũ macio matiumanĩte na Ithe witũ, no moimanĩte na thĩ. **[G1939 epithumia ■]**

THAKAME YA MWĪRĪ + THAKAME YA MAITHO + MWĪTĪŨ WA MŪTŪRIRE → TĪ WA ITHE, NO NĪ WA THĪ.

(Meciiria makwa mwene — Mũthiūrũkanio wa maũndũ matatũ wa Johana ũratigana na mūtĩ ūcio wega mũno: kīndũ kīega gũkĩria nĩ thuti ya mwĩrĩ, kīndũ kīega kuonwo na maitho nĩ thuti ya maitho, na kīndũ kienderekaine gūtũma mũndũ agĩ na ũũgĩ nĩ mwītĩo wa muoyo. Mĩrango ũyo itatũ nyoka irahingũrĩre mūtĩ-inĩ ūcio wa mbere, no ũyo irahingũraga o hĩndĩ irĩa magerio maroka kuuma hĩndĩ ũyo.)

D. Kĩambĩrĩria 3:22 Nake Jehova Ngai akiuga atĩrĩ, “Mũndũ ũyũ nĩatuĩkĩte o ta ũmwe witũ, akamenya wega na ũũru. Ndagĩrĩre gwĩtikĩrio atue matunda ma mūtĩ wa muoyo o namo, amarĩe nake atũũre nginya tene.” **[H3045 yada ■]**

MŪNDŪ NĪATŪĪKĪTE TA MŪNDŪ WITŪ, ARĪ NA ŪMENYO WA WEGA NA ŪŪKĪ → ANGĪKORWO ANOOYA KĪRIA GĪA MŪTĪ WA MŪOYO, ARĪE, AGATŪRA TENE NA TENE.

(Mĩcirĩro yakwa mwene — kũhingwo kwa njĩra kwarĩ tha. Mũndũ wagũite thĩnĩ wa ũũru, akarĩa wa muoyo na atũũre tene na tene arĩ na mūtũũrĩre ūcio mũthũkie, angĩtũũrĩte arĩ mũũru hatarĩ mũthia. Ngai nĩ ahingire njĩra nĩguo agĩcooke kũmĩhingũra thĩnĩ wa Mũriũ wake — Ūguũrĩro 2:7 nĩ ihingũraga ūrĩa Kĩambĩrĩria 3:22 kīahingĩte.)

II. NGoro YA MŪNDŪ — ŪŪRU (H7451 RA) HORAHO HORAHO

A. Mariko 7:21 Nīgūkorwo ngoro-inĩ cia andũ nĩkuo kuumaga meciiria mooru, ũhũũri maraya, na ũici, na ũragani, na ũtharia **[G2556 kakos ■]** (22) na ũkoroku, na rūmena, na maheeni, na ũũra-thoni, na ũĩru, na njambanio, na mwītĩo, o na ũrimũ. (23) Maũru maya mothe moimaga thĩnĩ wa mũndũ na makamũgwatia thaahu.”

NĪGŪKORWO NGORO-INĪ CIA ANDŪ NĪKUO KUUMAGA MECIIRIA MOORU → MAŪRU MAYA MOTHE MOIMAGA THĪNĪ WA MŪNDŪ NA MAKAMŪGWATIA THAAHU.

(Meciiria makwa ma guo mwene — Jesũ oigaga kīrĩa gītũmaga hũthũ na njĩra irũngĩ: tirĩ kīrĩa gĩtoonyaga thĩnĩ wa mũndũ, no nĩ kīrĩa kiumaga ngoro-inĩ. Ūmenyo wa mūtĩ ūcio wagĩre o hau, thĩnĩ wa ngoro, na ngoro niyo itũũrĩte ũgarũraga igatuika ũũru kuuma hĩndĩ ũyo.)

B. Jeremiah 4:22 “Andũ akwa nĩ irimũ; matinjũũ. Nĩ ciana iteciiragia, na ikaaga ũmenyo. ũũgĩ ūrĩa marĩ naguo no wa gwĩka ũũru; matiũĩ gwĩka wega.” **[H3045 yada ■] [H3190 yatab ■] [H7489 ra'a' ■] [H2450 chakam ■] [H3045 yada ■]**

OOGĪ GWĪKA ŪŪRU + GWĪKA WEGA GŪTIRĪ ŪMENYO.

(Meciiria makwa nĩ mwene — iga ũmenyo ũyũ wĩrĩ o hamwe: matiũ MAMENYETE, na gwĩka wega matirĩ ŪMENYO — yada (H3045, kũmenya) harĩ handũ hoothe meerĩ, kiugo o kũ gĩa Kĩambĩrĩria 3:22. Mũndũ nĩagĩrĩrwo ũmenyo wa ũũru na akĩũrwo nĩ ũmenyo wa Ngai; ũguo nĩguo magetha mothe ma mūtĩ ūcio.)

C. Jeremiah 17:9 Ngoro ya mũndũ nĩheenanageria gũkĩra ciũmbe iria ingĩ ciothe, na nĩ njaganu mũno. Nũũ ũngĩhota gũthuuthuuria ũhoru wayo? **[H3045 yada ■] [H605 anash ■] [H6121 aqob ■] [H3820 leb ■]**

NGORO = NDUGANU GŪKĪRA MAKĪRIA MOTHE + ĪRA ŪTHŪKĪTIO MŪNO.

(Meciiria makwa mwene — “mũũru mũno” nĩ anash (H605, mũũru): mūrũaru mũno ũtangĩhonio. Na ta rora kĩũria kũ — nũũ ũngĩhota KŪMENYA? Ūrĩa woire ũmenyo wa wega na ũũru ndangĩhota o na kũmenya ngoro yake mwene.)

D. Malaki 2:17 Inyuĩ nĩmũnogetie Jehova na ciugo cianyu. No mũrooria atĩrĩ, “Tũmũnogetie atĩa?” Mũmũnogetie na kuuga atĩrĩ, “Othe arĩa mekaga ũũru nĩmagĩrĩre maitho-inĩ ma Jehova, na nĩakenagio

nño.” Ningĩ mũkoooria atĩrĩ, “Ngai wa kĩhoo-to-rĩ, akĩrĩ ha?” [H2896 towb ■] [H7451 ra ■]
MÜNDŪ WOTHE ŪRĪA WĪKAGA ŪŪRU NĪ MWĪGA MASO-INĪ MA JEHOVA → NGAI WA CIIRA-RĪ, ARĪ KŪ?

(Meciria makwa nĩ mwene — ngoro ya kũheenanania ndĩrũgamaga o na kũhingia ūũru. Marigĩrĩrio-inĩ nĩyĩtaga ūũru ūcio wega, na o na yugage atĩ Mwathani nĩ etĩkĩrite ūguo. Anabii eerĩ tofauti, ūhoro ūmwe wa mũhehanio.)

III. GWĪTANO — REGA (H3988 MA'AS) ŪŪRU, ŪTHURE (H977 BACHAR) WEGA

A. Isaia 7:15 Iria imata na ūũkĩ nĩcio gakarĩĩaga rĩrĩa gakaamenya kũrega ūũru na gwĩthuurĩra maũndũ marĩa mega. [H2896 towb ■] [H977 bachar ■] [H7451 ra ■] [H3988 ma'as ■] [H3045 yada ■]
MENYA WĪRE ŪKAAGA MENA ŪŪRU + WĪTHUURĪRE WĪGA.

(Meciria makwa ma mwene — kiugo gĩkĩ kĩrarĩtio nĩ ūndũ wa mwana ūrĩa waririo mbere yakĩo: Atĩrĩrĩ, mũirĩtu gathirange nĩagakorwo nda, na nĩagaciara mwana wa kahũ, na agaatuo rĩtwa Imanueli (Isaia 7:14). Nĩ ūkire ūmwe ūrĩa aamenyaga kũrega ūũru na gũthuura wega, na ndaigana kũhĩngwo o na rĩmwe.)

B. Thaburi 97:10 Arĩa endi Jehova nĩmathũũre ūũru, nĩgũkorwo nĩagitagĩra mĩoyo ya arĩa ake ehokeku, na akamateithũra kuuma moko-inĩ ma arĩa aaganu. [H8104 shamar ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■] [H157 ahab ■]

INYUI ARIA MWENDETE JEHOVA → THŪIRIAI ŪŪRU.

C. Thimo 3:7 Tiga kwĩonaga ūrĩ mũũgĩ maitho-inĩ maku mwene; wĩtigĩre Jehova na ūtheemage maũndũ marĩa mooru. [H7451 ra ■] [H5493 sur ■] [H3372 yare ■] [H2450 chakam ■]
ŪKAAGA ŪBARA WA GWĪONA MŪŪGĪ MAITHO-INI MAKO → ĪTĪGĪRE JEHOVA + ŪTHERE ŪŪRU.

(Meciarĩria makwa — “kũmenya wega maitho-inĩ maku” nĩ gwĩcokia kũrora kĩheo kĩa mũtĩ kĩrĩa kĩarĩ kĩheani: kĩega kũrora na maitho, na gwĩtoneka kwenderwo nĩgeetha ūtũme mũndũ agĩe na ūũgĩ — nĩ mwĩgĩrĩro o ūrĩa mwene wa ūtũũro wa mwĩrĩ ūrĩa ūtaũrĩtwo thĩnĩ wa 1 Johana 2:16. Guoya wa Mwathani rĩu nĩguo ūrũgamĩte harĩa ūũgĩ ūcio wa maheeni warũgamaga mbere.)

D. Thaburi 37:27 Theemaga ūũru, na wĩkage wega, nawe ūtũũre bũrũri-inĩ nginya tene. [H7931 shakan ■] [H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]

THEEMAGA ŪŪRU + WĪKAGE WEGA → ŪTŪŪRE NGINYA TENE.

(Meciiria makwa mwene — iga ūhoro ūyũ hamwe na Kĩambĩrĩria 3:22, harĩa mũndũ eeragĩrĩrio kũrĩa na gũtũũra tene na tene arĩ na wagarari. Gũkũ kiugo kiugaga, tigana na ūũru, na wĩke wega, ūtũũre nginya tene na tene. Njĩra ya gũcooka “tene na tene” yambagĩrĩria na gũtigana na ūũru.)

IV. MENYA NA ŪTARE WA KIRIA GĪTUMĪTWO — MĪĪGA MĪRUTWO (G1128 GYMNAZO) NĪ ŪNDŪ WA ŪHOOTHI

A. 1 Athamaki 3:9 Nĩ ūndũ ūcio he ndungata yaku ngoro ĩrĩ na ūmenyo wa gũthamakĩra andũ aku, na gũkũũrana wega na ūũru. Tondũ-rĩ, nũ ūngĩhota gũthamakĩra andũ aya aku aingĩ ūũ?” [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H995 bin ■] [H3820 leb ■] [H8085 shama ■]

NGOO YA ŪTAŪKĪRWA → KWĪGA GŪKĪ-ŪKĪRANIA GATAGATĪ-INĪ KA WĪGA NA ŪŪRU.

(Mecereka makwa nĩ mwene — “ũmenyo” gũkũ nĩ shama (H8085, kũigua): ngoro ĩrĩ na ūteithatai wa kũigua. Kũgũa nĩ kwatoonyereire na gũtũ, hĩndĩ ĩrĩa mũtumia aigũire mũgambo wa nyoka; ūhoti wa gũkũũrana wega na ūũru ūgatoonya na mũrango o ūcio, hĩndĩ ĩrĩa ngoro ĩguaga Ngai. Na “ũũru” nĩ ra (H7451, ūũru) — kiugo o kũ kirĩa gĩtaũrĩtwo ūũru wa mũtĩ.)

B. Ahibirania 5:13 Mũndũ o wotho ūnyuuaga iria, tondũ no gakenge-rĩ, ndangĩmenya wega ūhoro wa ūrutani wa ūthingu. [G1343 dikaioyne ■] [G3056 logos ■] [G552 apeiros ■]

IIRIA → ŪRĪA WA GACHERWA HARĪ ŪTARĪ NA ŪMENYO WA KIHOOO.

(Mĩario yakwa mwene — kũmenya wega na ūũru nĩ ūũgĩ wa KIUGO. Njĩra ti mĩaka, kana ūiguano, no kũugo kĩa ūthingu kĩrutĩtwo wĩra.)

C. 1 Athesalonike 5:21 Roranagiai maũndũ mothe. Rũmagiai maũndũ marĩa mega. [G2570 kalos ■] [G2722 katecho ■] [G1381 dokimazo ■]

RORANAGIAI MAŪNDŪ MOTHE → RŪMAGIAI MAŪNDŪ MARĪA MEGA.

D. 1 Athesalonike 5:22 Theemagai ũndũ o wotho mũũru. [G4190 poneros ■] [G1491 eidos ■] [G567 apecho ■]

THEEMAGAI ŨNDŮ O WOTHE MŪŪRU.

(Mecoya makwa mwene — "kũgeria" nĩ dokimazo (G1381, to prove): nĩ kũgeria, ta ũrĩa kĩgera kĩgeragio na mwaki. Ũmenyo ũrĩa mũrutĩtwo nĩũgeragia mbere, na thutha ũcio nĩũrũmagia kĩrĩa kĩa; na kĩrĩa gĩothe kĩoneka kĩrĩ kĩũru, o na korwo no mũhianĩre waguo wa nja, gĩgateo.)

E. Aroma 16:19 Andũ othe nĩmaiguĩte ngumo ya wathĩki wanyu, nĩ ũndũ ũcio nĩnjyũrĩtwo nĩ gĩkeno nĩ ũndũ wanyu; no nĩngwenda mũgĩe na ũũgĩ harĩ maũndũ marĩa mega, na mwage ũcuuke harĩ maũndũ marĩa mooru. [G2556 kakos ■] [G185 akeraios ■] [G18 agathos ■] [G4680 sophos ■]

OGĨ WA ŨRĨA MWEGA + MATHIINI KŪNĨINA WAKA-INI WA WĨHIA. MŪŪGĨ HARĨ ŨRĨA MWEGA + MATHARIE HARĨ ŨRĨA MŪŪRU.

(Mecuoria makwa nĩ mwene — "kĩĩ" nĩ akeraios (G185, kũĩ): kĩrĩa gĩtatinganĩtio. Nyoka nĩyeranĩre ũũgĩ na njĩra ya kũmenya ũũru; Ngai nĩahanaga ũũgĩ mwega makĩria — ũũgĩ ũkonĩi wega, na kũĩ ũkonĩi ũũru. No harĩ waganu, tũike ta ciana; harĩ ũmenyo, tũike andũ akũrũ (1 Akorinitho 14:20).)

V. TOOTHIA (G3528 NIKAO) — WEGA WOTHIA ŪŪRU THIINI WA KRISTO

A. Atũmwo 10:38 ũrĩa Ngai aaitĩrĩre Jesũ wa Nazarethi Roho Mũtheru o na hinya, na ũrĩa aathiiaga agĩĩkaga wega na akĩhonagia andũ arĩa maahatĩrĩrio nĩ hinya wa mũcukani, tondũ Ngai aarĩ hamwe nake. [G1228 diabolos ■] [G2616 katadynasteuo ■] [G2390 iaomai ■] [G2109 euergeteo ■]

JESŪ AATHIIAGA AGIĩKAGA WEGA → AGIĩHONAGIA ANDŪ ARĨA MAAHATIRIIRIO NI HINYA WA MUCUKANI.

(Meciiria makwa kĩmwe — wega na ũũru ciacemania handũ hamwe haha, na wega nĩguo ũtoongaga hĩndĩ ciothe cia gĩcemanĩa: nĩahonirĩe ANDŪ OTHE arĩa maahinyĩrĩrio. Nĩ ũndũ wa gĩtũmi gĩkĩ Mũrũ wa Ngai nĩoimbũrĩro — nĩguo aanange mawĩra ma mũcukani (1 Johana 3:8).)

B. 3 Johana 1:11 Mũrata wakwa mwendwa, ndũkanae kwĩgerekania na ũhoro ũrĩa mũũru, no wĩgerekaniaga na ũhoro ũrĩa mwega. Mũndũ o wotho ũrĩa wĩkaga wega nĩ wa Ngai. Nake ũrĩa wotho wĩkaga ũũru ũcio ndarĩ ona Ngai. [G2554 kakopoieo ■] [G15 agathopoieo ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G3401 mimeomai ■]

ATIGE KURŪMIRIRA ŪRIA ŪRĨ MŪŪRU + RŪMIRIRA ŪRIA ŪRĨ MWEGA → ŪRIA WIKAGA WEGA NI WA NGAI.

C. 1 Petero 3:11 No nginya agarũrũke atige gwĩka ũũru, na ekage o wega; no nginya acaragie thayũ na aũthingatage. [G1377 dioko ■] [G1515 eirene ■] [G2212 zeteo ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G1578 ekklineo ■]

EHERRA ŪŪRU + EKA WEGA → CARIA THAYŪ, NA ŪRŪMIRIRE.

(Mecabu makwa mwene — ici nĩ ciugo cia Thaburi 34:14, ciandikwo rĩngĩ nĩ Petero kũrĩ ageni. Irĩkanĩro igĩrĩ, mũgambo ũmwe.)

D. Aroma 12:21 Mũtikanatoorio nĩ ũũru, no tooragiai ũũru na wega. [G18 agathos ■] [G3528 nikao ■] [G2556 kakos ■] [G3528 nikao ■]

MŪTIKANATOORIO NI ŪŪRU → NO TOORAGIAI ŪŪRU NA WEGA.

(Meciiria makwa nĩ mwene — nikao (G3528, kũhoota): kũhoota, kwĩgana ũhootani. Ūũru ti wa kũregwo o tu; no nginya ũHOOTWO, na kĩndũ gĩa mbaara nĩ ũhoro mwega. Ririkana kũrĩa kiugo gĩkĩ kĩngĩ gĩacookaga kũhũthĩrwo thutha ũyũ: harĩ ũrĩa ũkũhoota — nikao — nĩakamũhe kĩhooto gĩa kũrĩa kuuma mũtĩ-inĩ wa muoyo (Kũguĩrĩrio 2:7). Nĩakamerywo nĩ gĩkuũ na ũhootani (Isaia 25:8).)

KANWA KA IGIRI — TIGA ŪŪRU, IKAGA WEGA, ŪHOTHERE NA KANWA KA IGIRI NA KA GIĩTHATHATŪ

Amosi 5:14 Rongoriai maũndũ marĩa mega, no ti marĩa mooru, nĩguo mũtũũre muoyo. Nake Jehova Ngai Mwene-Hinya-Wothe nĩarĩkoragwo hamwe na inyuĩ, o ta ũrĩa mũtũũre muugaga.

[H2421 chayah ■] [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H1875 darash ■]

CARIRIA WEGA, NA UTIGE ŪŪRU → NIĩGUO ŪTŪRAGE + JEHOVA AGŪTUĩKANIRIRE.

Amosi 5:15 Thũũrai maũndũ marĩa mooru, mwendage marĩa mega; tũũriai kĩhooto maciĩrĩro-inĩ. Jehova Ngai Mwene-Hinya-Wothe ahota kũiguĩra matigari ma Jusufu tha. [H4941 mishpat ■]

[H3322 yatsag ■] [H2896 towb ■] [H157 ahab ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■]
THŪURAI MAŪNDŪ MARĪA MOORU + MWENDAGE MARĪA MEGA.

Thaburi 34:14 Garūrūka utige gwīka ūūru na wīke ūrīa kwagīrīre; caragia thayū na ūūthingatage.
[H7291 radaph ■] [H7965 shalom ■] [H1245 baqash ■] [H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]
GARŪRŪKA UTIGE GWĪKA ŪŪRU + WĪKE ŪRĪA KWAGĪRĪRE.

Aroma 12:9 Wendani wanyu nīūkoragwo nī ūrīa ūtarī ūhinga. Thūūragai ūndū ūrīa mūūru; naguo ūndū ūrīa mwega mūkīūrūmagie. [G18 agathos ■] [G2853 kollao ■] [G4190 poneris ■]
[G655 apostygeo ■] [G505 anypokritos ■] [G26 agape ■]
THŪURAGAI ŪNDŪ ŪRĪA MŪŪRU + NAGUO ŪNDŪ ŪRĪA MWEGA MŪKĪŪRŪMAGIE.

(Mīario yakwa mīene — mūrūthi wa mbūri kuuma Tekoa (Amos 7:14), mūthamaki wa Isiraeli, na mūtūmwō wa andū-a-Ndūrīrī. Nīgūkorwo ūhorō o wothē nīūthingagwo nī ūira wa aira eerī kana atatū (2 Akorinitho 13:1), na mūkanda ūtogotetwo ūrī na mīhari itatū ndūhehūkaga na ihenya (Kohēlethu 4:12). Tūnua tūtātū, irīkanīro igīrī, watho ūmwe: garūrūka kuuma kūrī ūūru, ūnyūtīrīre ūrīa mwega — na wendo ūtarī na ūhinga nīguo ūhingagia ūhorō ūcio.)

KĪRURU NA ŪHINGĪRĪA

Shadow Kīambīrīria 3:13 Nake Jehova Ngai akīūria mūndū-wa-nja ūcio atīrī, “Atī nī atīa wīkīte?” Mūndū-wa-nja ūcio akiuga atīrī, “Nī nyoka īheenirīe na nī ndarīa matunda macio.” [H5377 nasha ■]
NĪ NYOKA ĪHEENIRĪE NA NĪ NDARĪA MATUNDA MACIO.

Fulfillment Aroma 5:19 Nīgūkorwo o ta ūrīa ūremi wa mūndū ūmwe watūmire andū aingī matuuo ehia-rī, ūguo noguo gwathīka kwa mūndū ūcio ūmwe gūgūtūma andū aingī matuuo athingu.
[G5218 hypakoe ■] [G3876 parakoe ■]
NĪGŪKORWO O TA ŪRĪA ŪREMI WA MŪNDŪ ŪMWE WATŪMIRE ANDŪ AINGĪ MATUOO EHIA-RĪ → ŪGUO NOGUO GWATHĪKA KWA MŪNDŪ ŪCIO ŪMWE GŪGŪTŪMA ANDŪ AINGĪ MATUOO ATHINGU.

Fulfillment 1 Petero 2:24 We mwene nīakuire mehia maitū na mwīrī wake mūtī-igūrū, nīgeetha na ithuī tūkue ūhorō-inī wa mehia, na tūtūūre muoyo nī ūndū wa ūthingu; mītūnda īrīa aahūūrīrwo nīyo ītūmīte mūhone. [G2390 iaomai ■] [G3468 molops ■] [G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]
NĪAKUURIRE MEHIA MAITŪ NA MWĪRĪ WAKE MŪTĪ-IGŪRŪ → NĪGEETHA TŪTŪŪRE MUOYO NĪ ŪNDŪ WA ŪTHINGU.

(Mīario yakwa mwene — kīruru: mūtumia oigire wega, nyoka nīyanjuite, na ndarīa. Ūhingio: nī ūndū wa kwaga gwathīkīra kwa mūndū ūmwe, aingī maatuūkire ehia, no nī ūndū wa gwathīkīra kwa ūmwe, aingī matuagwo athingu — na ūcio wathīkīre nīwe wakuuire mehia maitū na mwīrī wake mwene igūrū rīa mūtī, nīguo ithuī, tūkuite harī mehia, tūtūūre tūrī na ūthingu. Kūheenwa kūu mūgūnda-inī nīkwehereetio nī gwathīkīra kūu mūtharaba-inī.)

KŪHINGA

Kūguūrīrio 2:7 Ūrīa ūrī gūtū-rī, nīakīgue ūrīa Roho areera makanitha. Ūrīa wa gūtoorania-rī, nīngamwītīkīria kūrīa maciaro ma mūtī wa muoyo, ūrīa ūrī mūgūnda-inī wa Ngai wa gīkeno.
[G3857 paradeisos ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■] [G5315 phago ■] [G3528 nikao ■]
ŪRĪA ŪGAATOORANIA → NĪAKARĪIA KUUMA MŪTĪ-INĪ WA MUOYO, ŪRĪ GATAGATĪ-INĪ KA MŪGŪNDA WA GĪKENO WA NGAI.

Kūguūrīrio 22:2 rūikūrūkīire gatagatī ka njīra īrīa nene ya itūūra inene. Mīena yeerī ya rūūī rūu, o mwena warī na mūtī wa muoyo, naguo waciaraga matunda mīthemba ikūmi na īīrī, ūgaciaraga maciaro maguo o mweri. Namo mathangū ma mūtī ūcio maarī ma kūhonia andū a ndūrīrī.
[G1484 ethnos ■] [G2322 therapeia ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■]
MŪTĪ WA MUOYO → MATUNDA MAGUO O MWERI + MATHANGŪ MA GŪTHONIA NDŪRĪRĪ.

(Mecoke makwa nī mwene — atīrīrī ūhorō wothē wa wīruti ūyū na mīhūmūrīro īmwe: Mītī ūrī yarūgamīte gatagatī ka mūgūnda. Mūndū nīaiguire mūgambo wa maheeni, na akīoya ūmenyo wa wega na ūūru atarī na Ngai; na mūthenya ūcio gīkuū gīkīmūkinyīrīra. Ūmenyo ūcio ūitītūwo ūgītōonya ngoro yake, naguo ngoro īyo yombirwo igītūika ya maheeni gūkīra indo ciothe, njūgī ya gwīka ūūru, o nginya igītū ūūru wega, na wega ūūru. No Ngai ndaigana kūtiga mūndū atengerete o mūtī ūrīa aathuurīte. Aigire kiugo gīake mbere yake — rega ūūru, thuura wega; ehara ūūru, na wīke wega — na akīmūhe

irio nyūmū, nĩguo na ũhũthĩri mahinya make morutwo kũmenya indo icio cierĩ. Thutha ũcio gũgũka Kaana ka Mũirĩtu-Gathirĩ. We nĩaregire ũũru na agĩthuura wega, na ndarĩ hĩndĩ aagirire. Aathiiaga akũkaga wega, na agĩkuua ũũru witũ mwĩrĩ-inĩ wake mĩtĩ-inĩ. Na na ũndũ wa mĩtĩ ũcio, njĩra ya gũkinya mĩtĩ-wa-muoyo, ũrĩa wahingĩtwo kuuma Edeni, rĩu nĩ mũhingũre. Kĩrĩa mũndũ oorire nĩ kũrĩa irio, Ngai nĩaracihe rĩngĩ na njĩra ya kũrĩa: ũrĩa ũgaatooria nĩakamũhe kĩhooto gĩa kũrĩa maciaro ma mĩtĩ-wa-muoyo. Kĩambĩrĩria-inĩ kĩa ibuku mĩtĩ nĩ ũrũgamĩte ũrĩ mũrangĩre; mũthia-inĩ wa ibuku mĩtĩ nĩ ũrũgamĩte ũrĩ mũhinguke kũrĩ o wothe ũgaatooria, na mathangũ maguo nĩ ma kũhonia ndũrĩrĩ. Wega ndũrĩ o ũũrĩrĩte ũũru — wega nĩũtooretie ũũru. Ambĩrĩria na gũtũ, ũnyũitĩrĩre kiugo, na hatĩmũthia ũrĩe kuuma mĩtĩ-inĩ ũcio.)

KĨGERANIO GĨA GWĨMENYERIA

1. Kĩambĩrĩria 2:17 — Rĩrĩa ũkaamarĩa, ti-itherũ no:

- a) gũtuĩka mũũgĩ
- b) gũkua
- c) gũtuĩka ta ngai

2. Isaia 7:15 — Iria imata na ũũkĩ nĩcio gakarĩĩaga rĩrĩa gakaamenya:

- a) kũrega ũũru na gwĩthuurĩra maũndũ marĩa mega
- b) gũthuura ũũru, na kũrega ũrĩa mwega
- c) gũkũũrana meciria ma ngoro

3. Amosi 5:14 — Rongoriai maũndũ marĩa mega, no ti marĩa mooru, nĩguo:

- a) rũgama kĩhingo-inĩ
- b) gũtugana kũrĩa kũndũ gũtigaire
- c) mĩtũũre muoyo

4. Jeremia 17:9 — Ngoro ya mũndũ nĩlheenaganagia gũkĩra ciũmbe iria ingĩ ciothe, na nĩ njaganu mũno:

- a) njaganu
- b) mũkĩĩgu
- c) hinya

5. Ahibirania 5:14 — No irio iria nyūmū nĩ cia andũ arĩa agima, arĩa nĩ ũndũ wa:

- a) ũmenyo
- b) hũthĩra
- c) mĩaka

6. Aroma 16:19 — No nĩngwenda mũgĩe na ũũgĩ harĩ maũndũ marĩa mega, na:

- a) gũkira ki
- b) gũtigana
- Nyoroku

7. Kũguũrĩrio 2:7 — ũrĩa wa gũtoorania-rĩ, nĩngamwĩtikĩria kũrĩa maciaro ma:

- a) mana irĩa hithe
- Mũtĩ wa muoyo
- c) itheremende cia mũthabibũ

MAJIBU MAGOROKU: 1-b, 2-a, 3-c, 4-a, 5-b, 6-c, 7-b

ŪŪ NDŪRANIRI ŪYŪ WAGAWANYIKA

ŪRĨA KĨIRURU KĨREHAGA ŪTHERI: MĨTĨ ĪRĨ YARŪGAMĨTE MŪGŪNDA-INĨ. NĨ ŪNDŪ WA MŪTĨ WA ŪMENYO GĨKUŪ GĨOKIRE; MŪTĨ-INĨ WA MŪTHARABA, GĨKUŪ GĨAKUWO, NA MŪTĨ WA MŪYOYO NĨŪHINGŪRE. KWĪONERA MŪTĨ WA MBERE KŪRATŪTEITHIA KUONA ŪRĨA MŪTĨ WA MŪTHIA ŪRĨ MWEGA (KĨAMBĨRĨRIA 2:9 → 1 PETERO 2:24 → KŪGUŪRĨRIO 2:7).

KĨRĪKANĪRO KĪERŪ KĪRĪ NA KIUGO KĪU KĪMWE ŪGUO: PETERO AANDĪKĪRA AGENI CIUGO CIA O DAUDI IRIA AAINIRE — TIGANA NA ŪŪRU, NA WĪKE WEGA (THABURI 34:14 → 1 PETERO 3:11). WATHO ŪCIO NDŪRĨ WARAGANĪTE. NO RĪRĪ,

KĪRĪKANĪRO KĪERŪ KĪONGAGĪRĪRA HINYA, NĪGŪKORWO NGAI NĪAITĪRĪRIE JESŪ WA NAZARETHI MAGUTA, ŪRĪA WATHIAGA AGĪKAGA WEGA (ATŪMWO 10:38).

CIUGO ŪRĪA ITARIĪ: "KWAGA GWATHĪKA" THĪINĪ WA AROMA 5:19 NĪ PARAKOE (G3876, KWAGA GWATHĪKA), ŪNDŪ WA KŪIGUA ŪHORO NA NJĪRA ĪTARĪ YAGĪRĪIRE; "GWATHĪKA" NĪ HYPAKOE (G5218, GWATHĪKA), GŪTHIKĪRĪRIA KŪRĪA KŪREHAGA GWĪTĪKĪRA. KŪGŪA NĪKUOIMĪTE NA GŪTŪ, NA ŪGUO NO

ŪRĪA ŪHORO ŪYŪ ŪKONĪĪ AYAHUDI NA NDŪRĪRĪ: ATŪMWO 10:38 NĪYAHUNJĪIRIO NYŪMBA YA KORINELIO, MŪNDŪ WA NDŪRĪRĪ. NA MAHUTI MA MŪTĪ WA MUOYO NĪ MA KŪHONIA NDŪRĪRĪ (KŪGUŪRĪRIO 22:2). NDŪRĪRĪ-INĪ CIOTHE, MŪNDŪ ŪRĪA WĪTIGĪRĪTE WE NA EKAGA ŪRĪA KWAGĪRĪIRE NĪETĪKĪRĪKĪTE NĪWE (ATŪMWO 10:35).

ŪGUO ŪRĪA ŪHORO ŪYŪ ŪKŪHUTAGIA: GERIA MAŪNDŪ MOTHE; RŪMIA ŪRĪA MWEGA (1 ATHESALONIKE 5:21). MECIIRIA MA KŪMENYA NĪMARUTAGWO NA KŪHŪTHĪRWO (AHIBIRANIA 5:14). TUĪKA MŪĪKARIA WA KIUGO, NA TI MŪTHIKĪRĪRIA WIKI (JAKUBU 1:22), NAGUO ŪHOTI WA KŪMENYA ŪGAKŪRA.

ŪNDŪ ŪYŪ ŪRAHĪNIA ŪHORO WA TENE NA TENE: KĪRĪA KĪORIRIO NA KŪRĪA NĪ KĪRAHEWO RĪNGĪ NA KŪRĪA. ŪRĪA ŪGAAKORWO AHOTANA NĪAKAMŪHE RŪTHA RWA KŪRĪA MŪTĪ-INĪ WA MUOYO (KŪGUŪRĪRIO 2:7). TIGANA NA WAGANU, NA WĪKE WEGA, NA ŪTŪŪRE NGINYA TENE NA TENE (THABURI 37:27).

→ NJĪRA YA KABUKU: THABURI 34 YUGAGA, CAMA MWĪONERE ATĪ JEHOVA NĪ MWEGA (THABURI 34:8), MBERE YA KUUGA, TIGANA NA ŪŪRU, NA WĪKE WEGA (THABURI 34:14). KANUA KARĪA KANACAMA WEGA GAKORAGWO NA MŪTUIETHANIA MWERŪ WA ŪŪRU. RŪMĪRĪRA ŪRĪA KŪRĪA GŪTWARANĪTE NA IBUKU RĪOTHE: KĪAMBĪRĪRIA 3:12 → THABURI 34:8 → JOHANA 6:51 → KŪGUŪRĪRIO 2:7.

→ ŪGUŪRIO ŪNGĪHOTTEKA: MŪTĪ ŪRĪA AAKUUĪRĪIRE MEHIA MAITŪ (1 PETERO 2:24) NA MŪTĪ WA MUOYO (KŪGUŪRĪRIO 2:7; 22:2) NĪ KIUGO KĪMWE GĪA KĪNGIRIKI, XYLON (G3586, MŪTĪ). [MĪRIRA ĪGĪATANĪTWO HAMWE — NĪ GŪTIRĪ MŪRĪRA ŪMWE WOIGA ŪNDŪ ŪYU WONEKA WĪKĪRE] (MECIRIA MAKWA MWENE — IGŪRŪ RĪA MŪTĪ ŪMWE, ŪŪRU NĪWAAHŪTHĪRĪRE HINYA WAGUO WOTHE IGŪRŪ RĪA MWEGA, NA ŪKĪHĪTWO. KUUMA MŪTĪ ŪCIO, NJĪRA YA GŪTHĪĪ MŪTĪ ŪRĪA ŪNGĪ NĪ MĪHINGŪRE. MŪTĪ ŪMWE WOIRE GĪKUŪ HANDŪ HAITŪ, NĪGEETHA MŪTĪ ŪCIO ŪNGĪ ŪHOTE GŪTŪHE MUOYO.)

UNAINGĪHOTA GWĪKA ATĪA NĪGŪTĪRA ŪHONOKE?

Rora wĩrutwo witũ wa Bibilia — "Ngwagĩrĩrwo Nĩ Gwĩka Atĩa Nĩguo Honokio"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Kikuyu Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).